

Belgian Disability Forum vzw (BDF)

Algemene vergadering van 16 maart 2023

Ontwerp van verslag dat door de AV van 2023 moet worden goedgekeurd

Aanwezig

Commenté [MO1]: Vérifier avec liste signée à la Finto

DE SMET	Emilie	Altéo asbl	1
LONOBILE	Gaetano	Altéo asbl	1
TREMOUROUX	Marc	Altéo asbl	1
BURNOTTE	Jocelyne	AP ³ asbl	2
GODIN	Axel	AP ³ asbl	2
MARLIERE	Gisèle	ASPH asbl	3
PAULUS	Maï	ASPH asbl	3
DE SCHEPPER	Mélanie	ASPH asbl	3
AELBRECHT	Charlotte	Dito vzw	4
VERSTRAETE	Filip	Doof Vlaanderen vzw	5
DEVALET	Marie-Florence	FFSB asbl	6
AGONI	Cinzia	Les Briques du GAMP	7
ELIANO	Anima	Solidaris	8
DABEUX	Thomas	Inclusion asbl	9
BOGARTS	Gilles	Le Silex asbl	10
MENKE	Thibauld	Les Briques du GAMP asbl	11
WILMET	Eric	NVSM - UNMS	12

Volmachten

SCHLEMBACH	Peter	Kleines Forum	ALTEO	Geldig	13
MATHIEU	Angelo	CAWaB asbl	INCLUSION asbl	Geldig	14
DE SMET	Patrick	AHVH asbl	Belgisch MS-Liga	Ongeldig	
BAEYENS	Ann	LCM-ANMC	KVG	Ongeldig	
VAN DER STRAETEN WAILLET	Charles	Belgisch MS-Liga	ALTEO	Ongeldig	

Verontschuldigd

MESSAOUDI	Ouiam	ASPH asbl
COOLS	Manon	ASPH asbl
VERDICKT	Bart	Brailleliga vzw - Ligue Braille asbl
NIESTEN	Reinhart	Dito vzw
VAN DE WIEL	Lien	KVG vzw
BAEYENS	Ann	LCM - ANMC
VERHAMME	Alexandre	LCM - ANMC
DESCHAMPS	Yvan	NVSM - UNMS
ENGELLEN	Marieken	NVSM - UNMS
VAN HOOREBEKE	Tiina	Doof Vlaanderen vzw

Afwezig

FINDERS-BINJE	Patrick	AHVH vzw/asbl
DE SMET	Herman	AHVH vzw/asbl
VERHAEGEN	Patrick	Altéo asbl
RUTJES	Bernadette	NVHVG vzw - ANAHM asbl
PICRON	Frankie	FFSB asbl
SPODEN	Doris	Kleines Forum
JADIN	Noémie	LCM - ANMC
VAN DE WALLE	Martine	LCM - ANMC
VAN KETS	Katrien	LCM - ANMC
HELLEMANS	Bertout	LCM - ANMC
DEGRYSE	Elisabeth	LCM - ANMC
DEROITTE	Elise	LCM - ANMC
JANSSENS	Iris	LCM - ANMC
DU BOIS	Marc	LCM - ANMC
TOURNE	Johan	LCM - ANMC
CANNELLA	Laeticia	Le Silex
CLAEYS	Catherine	Brailleliga vzw - Ligue Braille asbl
BEUSAERT	Christine	Brailleliga vzw - Ligue Braille asbl
GERYL	Maaïke	NVSM - UNMS
DEBBAUT	Peter	NVSM - UNMS
HUSDEN	Yolande	NVSM - UNMS
ROMBAUTS	Jokke	NVSM - UNMS
POLLENTIER	Leen	NVSM - UNMS
HUSDEN	Yolande	NVSM - UNMS
BEYERS	Sophie	VFG
YALCIN	Melis	VFG
VERWIMP	Kris	VFG
HARMEL	Justine	AP ³ asbl

BOURDEAUDUCQ	Christine	ASPH
ANGILLIS	Victor	Nationale Belgische Multiple Sclerose Liga vzw - Ligue nationale belge de la sclérose en plaques
TIHON-DECOKELE	Christiane	Nationale Belgische Multiple Sclerose Liga vzw - Ligue nationale belge de la sclérose en plaques
KEMPEN	Marc	KVG vzw
WILLEKENS	Sophie	KVG vzw
VAN BAEL	Lief	KVG vzw
VERMEEREN	Henk	KVG vzw
DEGRYSE	Elisabeth	LCM - ANMC
DEROITTE	Elise	LCM - ANMC
DUBOIS	Marc	LCM - ANMC
HELLEMANS	Bertout	LCM - ANMC
JACQUINET	Serge	LCM - ANMC
JADIN	Noémie	LCM - ANMC
JANSSENS	Iris	LCM - ANMC
TOURNE	Johan	LCM - ANMC
VAN DE WAEL	Martine	LCM - ANMC
VAN KETS	Katrien	LCM - ANMC

Uitgenodigd

PREVOST	Albert	EDF
CULOT	Louise	Lire et Ecrire Communauté française
DE-CORT	Leen	BV-OECO-AB-REOC

Secretariaat

Véronique Duchenne, Olivier Magritte, Marjorie Berlangier, Celie Huybens en Natallia Mastsepan.

De vergadering vindt plaats in de FINTO.

Gezien de afwezigheid van ~~De voorzitter~~, Pierre Gyselincx, voorzitter, Gisèle Marlière leidt de vergadering. Ze stelt vast dat het quorum is bereikt: **1614 van de 18** lid-organisaties aanwezig of geldig vertegenwoordigd. Zij verklaart de algemene vergadering geopend.

A. Gewone algemene vergadering van 16 maart 2023

1. Goedkeuring van het verslag van de AV van 17 maart 2022

Het verslag wordt goedgekeurd.

2. Leden: in- en uitschrijvingen 2023

Bestuursvergadering heeft inschrijvingsaanvraag ontvangen van *vzw Alzheimer Liga Vlaanderen*. Deze wordt vertegenwoordigd door Rudy Poedts die zich en de organisatie zal voorstellen. Filmpje wordt afgespeeld.

Rudy Poedts licht het filmpje toe: *vzw Alzheimer Liga Vlaanderen* is lid van de *Europese Alzheimer Liga*.

Emilie De Smet: zegt dat het een interessante kandidatuur is.

Gisèle Marlière: deelt de gegeven opmerkingen. Het is een aanwinst voor het BDF. Hoopt dat *vzw Alzheimer Liga Vlaanderen* ook een duwtje in de rug zal vormen voor hun Waalse tegenhangers.

Vzw Alzheimer Liga Vlaanderen wordt unaniem goedgekeurd als nieuw lid.

3. Voorstelling van het activiteitenverslag 2022

Gisèle Marlière stelt het activiteitenverslag voor.

1. Inleiding
2. UNCRPD
  - a. Het BDF is informatie aan het verzamelen en commentaren/fiches aan het opstellen als een speler uit het middenveld. Het is een voortdurend werk doorheen het jaar om de politiek op de voet op te volgen. Het BDF zou graag financiële steun krijgen om het schaduwrapport in Geneve voor te stellen.
  - b. De 15de Conferentie van de Staten die Partij zijn bij het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap vond online plaats van 14 tot en met 16 juni 2022.
  - c. Mensenrechten: verschillende verslagen werden opgesteld op basis van de verzamelde elementen in het kader van het UNCRPD-proces: CEDAW-Verdrag, opvolging van de werkzaamheden van de speciaal rapporteur van de VN, samenwerking met UNIA.

3. SDG's
  - a. Deelname aan de Federale Raad voor duurzame ontwikkeling (FRDO) als waarnemer: AV en werkgroepen. Tijdens het jaar 2022 was het Mélanie De Schepper (ASPH) die er het BDF vertegenwoordigde.
  - b. Actieve deelname van het BDF aan het SDG-forum, 5 oktober 2022: Het BDF had de gelegenheid gekregen om tijdens het SDG-forum een workshop te houden over het thema "SDG en handicap". De workshop was gebaseerd op het dynamische gebruik van de video's "SDG en Handicap": de video's werden gebruikt om een uitwisseling op gang te brengen tussen de deelnemers en twee getuigen: Gérard Sylvestre en Reinhart Niesten.
4. Vrij verkeer en toegankelijkheid in Europa
  - a. *European Disability Card (EDC)*: BDF blijft het proces van uitbreiding nauwgezet opvolgen.
  - b. *European Accessibility Act (EAA)*: het BDF is niet tevreden over de minimalistische omzetting van de Richtlijn. Het werk is dus niet gedaan met de EAA.
  - c. Digitale toegankelijkheid: veel personen met een handicap ondervinden problemen met de digitale toegankelijkheid.
  - d. Elektrificatie van de mobiliteit: ecologie is belangrijk, wij zijn mee verantwoordelijk voor duurzaamheid. Evenwel zijn er problemen voor ons doelpubliek. Onder andere financiële moeilijkheden.
5. Belgisch voorzitterschap van de Raad van de EU (eerste semester 2024): Twee belangrijke punten: toegankelijkheid en mobiliteit met de EDC en toegang tot werkgelegenheid.
6. Oorlog in Oekraïne en personen met een handicap: het BDF heeft een actief opvolging gegeven naar de Premier aan de aanvragen van het EDF om groot aandacht tot de toestand van personen met een handicap in deze moeilijke omstandigheden en tot een efficiënt toegankelijk herbouw proces.
7. Deelname aan de organen van het EDF: het BDF heeft inderdaad soms afwijkende standpunten. Het is belangrijk om deze te delen. Het secretariaat bereidt altijd onze documenten voor.
8. Samenwerking met de adviesraden: op initiatief van het BDF komen verschillende bestaande adviesraden regelmatig informeel samen in een 'Platform van de adviesraden'.
9. Interne organisatie van het BDF: Bestuursorgaan wil meerdere en regelmatigere AV's voorstellen om meer interactie te hebben. Momenteel lijkt de interactie onvoldoende te zijn.
10. Communicatie – Sensibilisering: Frederik Van de Perre is de onzichtbare kracht achter onze website.

Bespreking

Dr. Wilmet vraagt wat is de oorzaak van een piek bezoekers op BDF website in 2019?

Véronique Duchenne legt uit dat het was de jaar van de alternatief verslag van het BDF naar de VN-Comité en het jaar van de verkiezingen. Het zal bijna waarschijnlijk het zelf zijn in 2024.

Filip Verstraete pointeert drie elementen:

1. de nieuwe website EDC. Deze is aantrekkelijk en er is video met gebarentaal vertaling. Jammer genoeg deze is 7 minuten lang en spreekt over verschillende thema's. Onhandig om informatie terug te vinden. Beter daar rekening mee te houden voor later.

Véronique Duchenne: site van de EDC wordt niet door het BDF beheerd. Interessant dat u dat aanhaalde, want vanochtend is net een bespreking geweest rond website DG HAN.

2. Oorlog in Oekraïne en actieplan: binnen Doof Vlaanderen zwaar jaar gehad omdat we veel gewerkt hebben voor +/- 150 dove Oekraïense vluchtelingen. Ze werden door iedereen doorverwezen naar ons voor toegankelijkheid, maar wij doen geen individuele begeleiding. Ook waren deze dove vluchtelingen verspreid door heel Vlaanderen. Het was dus heel moeilijk om hen een beetje hulp te lenen. Vraagt of BDF om dit probleem aan te pakken in hun actieplan.

3. Abnormaal lage tewerkstelling in België in vergelijking met andere EU-landen (zie p.9). Is dat bij de Belgische overheid of is dat over heel België?

Véronique Duchenne: dat gaat over heel België. Daar wordt regelmatig over gecommuniceerd met mevrouw de minister. Zij werkt momenteel aan herwerking tewerkstellingsquota in de openbare sector. Maar in privé sector ijveren wij vaak voor responsabilisering van de firma's. Al 15 jaar dat de overheid belooft iets te doen. Er moet een hardere aanpak komen om de cijfers op te krikken.

Gisèle Marlière: we zijn zeker akkoord. Langs de ene kant komen we tussen op het EU niveau via het BDF. Langs de andere kant komen we tussen via de NHRPH op het Belgische niveau.

Gaetano Lonobile: quota moeten uniform zijn en deze moeten opgevolgd worden.

Gisèle Marlière: ik neem uw commentaar mee voor het actieplan.

Cynthia Agoni: zijn er sancties verbonden?

Gisèle Marlière: dat is ook voor het actieplan.

4. Goedkeuring van het activiteitenverslag

De algemene vergadering keurt het activiteitenverslag unaniem goed.

5. Voorstelling van de rekeningen 2022

Marc Trémouroux stelt de rekeningen 2022 voor.

- Belangrijke kosten: EDF deelname (8000 EUR).
- Bijeenkomsten (1220 EUR).
- Terugbetaling verplaatsingskosten door EDF (1200 EUR).
- Positief resultaat.

Filip Verstraete: tolkkosten bij bijeenkomsten – gerekend hierbij of betaald door de overheid?

Olivier Magritte: niet in rapport BDF, we proberen tussenkomst overheid te verkrijgen.

Filip Verstraete: niet zo lang geleden mails verstuurd i.v.m. tolkkosten voor Europees Parlement van Personen met een Handicap in mei.... Kan dat niet via de overheid?

OME: op dit niveau niet mogelijk om Belgische overheid tussen te laten komen – Europees Parlement. We hebben de Belgische Europese Parlementariërs gevraagd tussen te komen in de kosten, maar we hebben geen nuttige reacties gehad.

Filip Verstraete: interessant om voor de toekomst na te denken dat die kosten vergoed zouden moeten worden.

Gisèle Marlière: we blijven het vragen uiteraard, maar vragen is geen garantie dat we het krijgen.

6. Voorstelling van het verslag van de accountant 2022

Raymond Philippart leest het positieve verslag van de accountant voor.

7. Goedkeuring van de rekeningen 2022

De algemene vergadering keurt de rekeningen unaniem goed.

8. Kwijting aan de commissaris van de rekeningen

De algemene vergadering verleent unaniem kwijting aan de accountant.

9. Kwijting aan de bestuurders

De algemene vergadering verleent unaniem kwijting aan de bestuurders.

10. Voorstelling van het actieplan 2023

OME stelt het actieplan 2023 voor.

UNCRPD: Er zijn verdragen bij de VN-Comité. De Constructieve dialoog zal bijna zeker niet voor de tweede semester 2024 plaats hebben. Het werk van de opvolgingscomité

Conferentie van de verdragsluitende Staten in juni 2023: we hopen om constructief te kunnen blijven samenwerken met de Belgische delegatie. We zijn bereid om deel te maken van de delegatie en zo te tonen dat wij, het middenveld, akkoord zijn met wat verkondigd wordt.

General Comments: deze zijn gericht om artikelen UNCRPD te interpreteren. Het BDF geeft commentaar door aan het VN-Comité. We proberen onze leden te raadplegen inzake deze reactie.

Dit jaar is enkel een General Comment rond art. 11 UNCRPD gepland. De nota van het BDF is doorgestuurd en de General Comment wordt nu besproken.

Andere internationale instrumenten: CSW67 – BDF heeft reeds opmerkingen doorgestuurd inzake de situatie in België wat betreft vrouwenrechten en de situatie van vrouwen met een handicap in België. Nadruk is gelegd op o.a. digitale toegankelijkheid.

Belgisch voorzitterschap van de Raad van de EU: Belgisch programma is nog in voorbereiding, maar het BDF ijvert nu al om goede opvolging te verzekeren voor de EDC, de digitale toegankelijkheid, opvolging van de 'Disability Employment Package' en het niet respecteren van

de tewerkstellingsquota, ...

Europees Parlement van Personen met een Handicap: België heeft een delegatie van 21 personen. EDF vraagt ons om ook internationale NGO's aan de delegatie toe te voegen. We hebben de samenstelling doorgegeven.

De delegatie zal tussen 1 en 3 minuten spreektijd hebben.

In april zal een ontmoeting georganiseerd worden tussen de deelnemenden om de verklaring van de Belgische delegatie samen te verwerken en iemand te selecteren die spreekvoerder zal zijn. Datum dat goed uitvalt voor de meerderheid.

Vorbereiding Europese verkiezingen: zoals iedere keer zal het BDF een memorandum publiceren. Deze wordt voorbereid. Vandaag zullen we de belangrijke assen bespreken die jullie graag in het memorandum willen zien. Op het einde van de zomer zal er nog een ontmoeting volgen om het Memorandum af te werken tegen september om deze rond te zenden aan verschillende partijen.

EU Strategie Handicap: strategie is geldig tot 2030. Het BDF volgt de strategie samen met het EDF op.

Europees Semester: een belangrijk proces die het BDF probeert op te volgen. Elk jaar geeft de Europese Commissie aanbeveling aan de lidstaten rond hun economisch en begrotingsbeleid.

Toegankelijkheid: 3 assen:

- 1) EAA – BDF probeert politiek te sensibiliseren en te blijven communiceren rond de problemen van de omzetting.
- 2) EDC – Spaanse voorzitterschap zal normaal het proberen afwerken, indien het niet lukt is het voor het Belgische voorzitterschap. Momenteel loopt een publieke consultatie van de Europese Commissie. Jammer genoeg is deze heel slecht opgesteld.
- 3) Technologische ontwikkelingen: hoe sneller de technologie ontwikkelt, hoe minder personen nog kunnen volgen. Aldus groeit de digitale kloof. Het BDF zal zich blijven uitspreken over deze kwestie.

Duurzame ontwikkeling: werd reeds besproken door GM tijdens haar presentatie van de activiteitenverslag 2022.

Deelname aan het EDF: het is op dit niveau dat we moeten ageren zodat alles vlot verloopt. Sinds juni 2022 wordt BDF door Bart Verdickt vertegenwoordigd in het EDF. Charlotte is verkozen in het Jeugdcomité van het EDF.

Bespreking:

Filip Verstraete: Europees Voorzitterschap van de Raad van de EU: 2 daagse conferentie over handicap staat gepland. Wie organiseert het?

Véronique Duchenne: het is een politieke evenement. BDF zal geraadpleegd worden. Thema hoogst waarschijnlijk zal EDC zijn, maar alles hangt af van de Spaanse voorzitterschap.

Gisèle Marlière: vertelt over raadpleging **NMBS** rond afschaffing boordtarief bij vertoon EDC.

Cinzia Agoni stelt een vraag rond digitalisering van de EDC.

Gisèle Marlière zegt dat ze niet optimistisch is. Het schijnt dat de Europese Commissie plant een fysieke kaart te maken met een elektronische versie om deze met een smartphone te gebruiken. Maar niet iedereen heeft een smartphone...

Melanie: boordtarief staat helemaal los van de toegankelijkheid en dit mag het verder werken aan de toegankelijkheid ook niet in de weg staan.

Gisèle Marlière: inderdaad, dat was direct de reactie van de Nationale Hoge Raad Personen met een Handicap.

11. Voorstelling van het budget voor 2023

Marc Trémouroux stelt de begrotingsramingen voor 2023 voor.

12. Goedkeuring van het actieplan 2023

De algemene vergadering keurt het actieplan unaniem goed.

13. Goedkeuring het budget voor 2023

De algemene vergadering keurt de begrotingsramingen voor 2023 unaniem goed.

14. Varia

Er zijn geen varia.

Gaetano Lonobile: vraag om de lijst van de BDF leden beschikbaar te stellen.

Olivier Magritte: deze staat op de website, Alzheimer Liga Vlaanderen zal er toegevoegd worden.

15. Pauze

16. Informatief gedeelte

Véronique Duchenne licht het informatief gedeelte toe. Volgt een opendiscussie op de verschillende punten.

De-institutionalisering:

Emilie De Smet: veel regionale moeilijkheden.

Marie-Florence Devalet: Momenteel is er een nood aan instelling...

Charlotte Aelvoet: keuze in instellingen is belangrijk.

Thomas Dabeux: term de-institutionalisering stelt heel wat problemen, terwijl het gaat om keuzevrijheid.

Filip Verstraete gaat akkoord met Thomas. Ander voorbeeld: dove migranten. Brussel besluit – verspreiding in de hele België. OCMW's hadden geen kennis van dovencultuur. Kwamen bij ons terecht: telkens herhalen dat wij geen individuele begeleiding doen. Wat is inclusie voor de overheid: niet isoleren over het land. Zet ze dan samen daar waar expertise is. Voor de-institutionalisering is het de zelfde verhaal: expertise correct inzetten.

Tibault Menke gaat ook akkoord met Thomas. De personen met meeste zorgnood kunnen en mogen niet zonder zorg vallen. Verschillende oplossingen met verschillende handicaps moeten van verschillende oplossingen kunnen genieten. Cultuur van keuze moet gewaarborgd blijven, maar vaak is er geen keuze door financiële omstandigheden. Er moet een planning worden opgesteld.

Melanie Deschepper: coördinatievraagstuk. Administratie, financiën, begeleiding... Inzake de term de-institutionalisering, personen die een instelling willen verlaten, vinden dan vaak geen toegang tot inclusieve, aangepaste huisvesting. Daar moet eerst aan gewerkt worden, vooraleer er aan de-institutionalisering gewerkt wordt.

Filip Verstraete: er werd rond woonzorgcentra en rusthuizen gesproken. In Vlaanderen is er 1 rusthuis met een afdeling voor dove en slechthorende mensen. Heel wat personen willen er naartoe gaan. Maar regels van de rusthuis is: zware zorgbehoefte. Veel personen raken er dus niet binnen. In lokale rusthuizen vereenzamen deze. Voor dove mensen moeten er andere voorwaarden gesteld worden.

Gisèle Marlière: bedankt voor de tussenkomsten. We zijn akkoord dat we de radicaliteit van de *General Comment* niet delen. Het lijkt belangrijk om deze te nuanceren. Ten tweede, wat betreft de nieuwe beroepen... Specifieke diensten ter verzekering van de keuzevrijheid moeten kunnen worden gefinancierd.

Marie-Florence Devalet: keuzevrijheid – betekent ook kunnen aanbieden van autonomie met bv. assistentie, die vergoed moet worden.

Olivier Magritte: wanneer we over EU en BE spreken, moeten we voorzichtig zijn. De-institutionalisering moet door lidstaten verwezenlijkt worden. Maar via ESF+ worden lidstaten gefinancierd en EU heeft verboden om instellingen te financieren. Dus dat heeft een belangrijke directe impact. Inzake het planmatige, het plannen van oplossingen – dat is niet aan de EU om iets te plannen. Het is aan de lidstaten om iets te plannen.

Thibauld Menken: EU kan plannen aan wie het geld gaat.

Gisèle Marlière: ESF+ dragen bij aan individualisering van de huizen.

Digitalisering:

Het probleem is niet de digitalisering, maar het verminderen van alternatieven. Kwaliteitsvolle alternatieven nodig.

Thomas Dabeux: een EU regelgeving die kwaliteitsvolle alternatief oplegt zou helpen.

Anima Eliano: los van menselijk alternatief, moet doelgroep van in het begin betrokken worden bij ontwikkeling van software. We moeten hard staan achter het principe *inclusion by design*.

Filip Verstraete: inzet op digitalisering is een positieve evolutie voor dove en slechthorende mensen. Evenwel, er zijn ook andere doven die het moeilijker vinden. Men moet weten hoe men met programma's aan de slag kan gaan. Er is te weinig uitleg over de te volgen stappen. Er moet voldoende tijd geïnvesteerd worden in informatie.

Gisèle Marlière: ook financieel element verbonden aan digitalisering. Daardoor is digitalisering niet per se toegankelijk.

Marie-Florence Devalet: ik heb de indruk dat het politieke discours nog steeds het menselijke aspect probeert te vervangen. Op het niveau van de toegankelijkheid lijkt het mij dat er altijd een menselijk alternatief moet blijven bestaan.

Gisèle Marlière: digitalisering is deel van ons leven. Deze strijd tegen digitalisering is verloren. Ik ga akkoord met Filip, het kan een handige tool zijn. Maar dat wil niet zeggen dat er geen nood is aan het bestaan van een menselijk alternatief.

Filip Verstraete: de helpdesk – vaak niet toegankelijk is. Chatfunctie/telefonisch contact zijn problematisch.

Maï Paulus: Akkoord dat er altijd een alternatief moet zijn. Er moet een groep personen met een handicap zijn die zegt hoe rekening te houden met hun behoeften.

Véronique Duchenne: websites moeten in *easy to read* beschikbaar zijn. In elk geval de publieke websites (banken, overheid...) moeten zo toegankelijk zijn.

Rudy Poedts: sluit zich aan bij de nood voor alternatieven, zeker voor kwetsbaren zoals ouderen met dementie.